

به نام خدا

مؤسسه فرهنگی هنری
دییگران تهران

اکولوژی

(خلاصه درس، پرسش‌های چهارگزینه‌ای و پاسخنامه تشریحی)

ویژه آزمون‌های کارشناسی به کارشناسی ارشد

مؤلف

مهندس بهروز مؤذن قمصری

هرگونه چاپ و تکثیر از محتویات این کتاب بدون اجازه کتبی
ناشر ممنوع است. متخلفان به موجب قانون حمایت حقوق
مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

اکولوژی (خلاصه درس، پرسش های چهارگزینه ای و پاسخنامه تشریحی)

ویژه آزمون های کارشناسی به کارشناسی ارشد

مؤلف : مهندس بهروز مؤذن قمصری

ناشر : مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران

حروفچینی و صفحه آرایی : مجتمع فنی تهران

طرح روی جلد : مجتمع فنی تهران

چاپ : جمالی

نوبت چاپ : اول

تاریخ نشر : اردیبهشت ماه ۱۳۸۶

تیراژ : ۳۰۰۰ نسخه

قیمت : ۲۴۰۰۰ ریال

سرشناسه: مؤذن قمصری، بهروز، ۱۳۵۸-

عنوان و پدیدآور: اکولوژی (خلاصه درس، پرسش های چهارگزینه ای و
پاسخنامه تشریحی) ویژه آزمون های کارشناسی به کارشناسی ارشد/
مؤلف بهروز مؤذن قمصری.

مشخصات نشر: تهران: مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران، ۱۳۸۶.

مشخصات ظاهری: [۱۸۷] ص: مصور، جدول، نمودار.

شابک: 978-964-354-816-2

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه ص. [۱۸۷].

موضوع: بوم شناسی -- راهنمای آموزشی (عالی).

موضوع: بوم شناسی -- آزمون ها و تمرین ها (عالی).

موضوع: دانشگاه ها و مدارس عالی -- ایران -- آزمون ها.

موضوع: آزمون دوره های تحصیلات تکمیلی -- ایران.

رده بندی کنگره: QH۵۴۱/م۹الف۸۸

رده بندی دیویی: ۵۷۷

شماره کتابخانه ملی: ۴۷۳۹۷-۸۵م

شابک : ۲- ۸۱۶-۳۵۴-۹۶۴-۹۷۸

ISBN : 978-964-354-816-2

آدرس: سعادت آباد، میدان کاج . خ سرو شرقی. روبه روی خ علامه . ساختمان شماره ۴۷

صندوق پستی: ۱۴۳۳۵ / ۹۴۳

تلفن : ۷- ۲۲۰۹۸۴۴۶

فهرست مطالب

مقدمه ناشر ۶

مقدمه مؤلف ۷

فصل اول: تعاریف و کلیات

- ۱-۱ مفاهیم اولیه ۹
- ۱-۲ مفهوم اکولوژی ۹
- ۱-۳ تقسیمات اکولوژی ۱۱
- ۱-۴ پرسش‌های چهارگزینه‌ای ۱۳
- ۱-۵ پاسخنامه تشریحی ۱۵

فصل دوم: اکوسیستم

- ۲-۱ بیوسفر ۱۷
- ۲-۲ اکوسیستم ۱۹
- ۲-۳ اجزای اکوسیستم ۲۱
- ۲-۴ تولید و مصرف در اکوسیستم ۲۳
- ۲-۵ پرسش‌های چهارگزینه‌ای ۲۴
- ۲-۶ پاسخنامه تشریحی ۲۶

فصل سوم: رشد و تکامل اکوسیستم

- ۳-۱ توالی ۲۹
- ۳-۲ جانشینی یا توالی اولیه ۳۰
- ۳-۳ جانشینی یا توالی ثانویه ۳۱
- ۳-۴ توالی درون‌خیز ۳۱
- ۳-۵ توالی برون‌خیز ۳۱
- ۳-۶ توالی اوتوتروفیک ۳۲
- ۳-۷ توالی هتروتروفیک ۳۲

۳۲	۳-۸ جهات تغییرات در ضمن توالی
۳۴	۳-۹ پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۳۹	۳-۱۰ پاسخنامه تشریحی

فصل چهارم: انتقال انرژی و ماده در اکوسیستم

۴۱	۴-۱ مفاهیم اولیه
۴۱	۴-۲ انتقال ماده
۴۵	۴-۳ چرخه‌های بیوژئوشیمیایی
۵۲	۴-۴ انتقال انرژی در اکوسیستم
۵۹	۴-۵ پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۶۵	۴-۶ پاسخنامه تشریحی

فصل پنجم: جمعیت و جامعه

۶۹	۵-۱ تعاریف
۸۰	۵-۲ جامعه
۸۴	۵-۳ پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۸۸	۵-۴ پاسخنامه تشریحی

فصل ششم: عوامل اکولوژیکی

۹۱	۶-۱ عامل اکولوژیکی
۱۲۱	۶-۲ والانس اکولوژیکی
۱۲۲	۶-۳ میدان اکولوژیک یا آشیان اکولوژیک
۱۲۵	۶-۴ سازش
۱۲۸	۶-۵ تکامل
۱۳۰	۶-۶ انقراض
۱۳۱	۶-۷ پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۱۴۷	۶-۸ پاسخنامه تشریحی

فصل هفتم: اکولوژی محیط‌های مختلف

۱۵۷	۷-۱ مقدمه
۱۵۷	۷-۲ جوامع خشکی
۱۶۳	۷-۳ اکوسیستم‌های کشاورزی
۱۶۵	۷-۴ جوامع دریایی
۱۶۷	۷-۵ جوامع آب شیرین
۱۶۸	۷-۶ پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۱۷۳	۷-۷ پاسخنامه تشریحی

فصل هشتم: آلودگی محیط زیست

۱۷۷	۸-۱ تعاریف
۱۷۸	۸-۲ آلودگی‌های هوا
۱۸۳	۸-۳ آلودگی خاک
۱۸۳	۸-۴ آلودگی آب
۱۸۳	۸-۵ آلودگی ناشی از مواد رادیواکتیو
۱۸۵	۸-۶ پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۱۸۶	۸-۷ پاسخنامه تشریحی

۱۸۷	فهرست منابع
-----	-------------

مقدمه ناشر

حمد و سپاس ایزد منان را که با الطاف بیکران خود این توفیق را به ما ارزانی داشت تا بتوانیم در راه ارتقای دانش عمومی و فرهنگ این مرز و بوم در زمینه چاپ و نشر کتب علمی دانشگاهی، علوم پایه و به ویژه علوم کامپیوتر و انفورماتیک گام‌هایی هر چند کوچک برداشته و در انجام رسالتی که بر عهده داریم مؤثر واقع شویم. گستردگی علوم و توسعه روزافزون آن، شرایطی را به وجود آورده که هر روز شاهد تحولات اساسی چشمگیری در سطح جهان هستیم. این گسترش و توسعه نیاز به منابع مختلف از جمله کتاب را به عنوان قدیمی‌ترین و راحت‌ترین راه دستیابی به اطلاعات و اطلاع‌رسانی، بیش از پیش روشن می‌نماید. در این راستا، واحد انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران با همکاری جمعی از اساتید، مؤلفان، مترجمان، متخصصان، پژوهشگران، محققان و نیز پرسنل ورزیده و ماهر در زمینه امور نشر درصدد هستند تا با تلاش‌های مستمر خود برای رفع کمبودها و نیازهای موجود، منابعی پربار، معتبر و با کیفیت مناسب در اختیار علاقه‌مندان قرار دهند.

کتابی که در دست دارید با همت "مهندس بهروز مؤذن قمصری" و تلاش جمعی از همکاران انتشارات میسر شده و شایسته است از یکایک این گرامیان تشکر و قدردانی کنیم.

ویراستاری: مهین طهماسبی

ویرایش و صفحه‌آرایی کامپیوتری: معصومه باقری

طرح جلد: بیتا اشرفی مقدم

امور چاپ و نشر: آقای حیدر شفیعی

ناظر چاپ: آقای کریم براغ

در خاتمه از همه خوانندگان عزیز و دانش پژوهان گرامی خواهشمندیم ما را با ارایه پیشنهادات و انتقادهای خود در بهبود کمی و کیفی کارهای انجام شده راهنمایی کنند تا بتوانیم در آینده کتاب‌هایی با کیفیت بهتر تقدیم حضورشان کنیم.

مدیر انتشارات

مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران

publishing@mftmail.com

مقدمه مؤلف

مجموعه‌ای که از نظر خوانندگان محترم می‌گذرد شامل خلاصه درس اکولوژی عمومی، پرسش‌های چهارگزینه‌ای و پاسخنامه تشریحی می‌باشد. اساتید و محققین محترم ایرانی بخصوص در طی سال‌های اخیر زحمات زیادی را متحمل گشته و با تألیف و ترجمه آثار گوناگون، موجب رفع کمبودهای موجود در زمینه کتب اکولوژی در ایران شده‌اند. به‌نحوی که امروزه در شاخه‌های مختلف علوم زیستی طیف مناسبی از کتب تخصصی اکولوژی برای علاقه‌مندان فراهم شده است.

یکی از اهداف نگارش این کتاب برطرف کردن نیاز دانشجویان به مطالعه منابع مختلف و متنوع و حذف مطالب غیرضروری بوده است. در این کتاب سعی شده که به‌منظور مطالعه آسان و دقیق خواننده، مجموعه‌ای خلاصه و در عین حال کامل و منطبق بر سرفصل درسی اکولوژی عمومی ارائه شود. در تنظیم فصول تلاش براین بوده که علاوه بر حفظ محتوای علمی و پیوستگی مباحث، مطالب با نگارشی شیوا بیان شده و برحسب نیاز از اشکال و جداول مناسب استفاده شود. در پایان هر فصل سؤالات اکولوژی آزمون‌های ورودی کارشناسی ارشد دانشگاه‌های سراسری و آزاد اسلامی، مرتبط با همان فصل به‌همراه پاسخنامه تشریحی گنجانده شده است. به‌منظور حفظ یکپارچگی متن فصول، برخی از نکات به‌هنگام پاسخ به سؤال مربوطه بیان شده است و همچنین تا حد امکان از تکرار در بخش پاسخنامه تشریحی جلوگیری به عمل آمده است.

اینجانب تمام سعی و تلاش خود را به‌منظور حفظ سلامت علمی و ادبی مجموعه حاضر نموده‌ام و با صمیمیت از کلیه اساتید، پژوهشگران، صاحب‌نظران، دانشجویان و خوانندگان محترم درخواست می‌نمایم که با نظرات سودمند و سازنده خویش، اینجانب را در اصلاح و ارائه هرچه بهتر و مؤثرتر این مجموعه راهنمایی و یاری کنند. پیشاپیش از همکاری شما عزیزان قدردانی می‌کنم.

در پایان لازم می‌دانم تا از زحمات صمیمانه جناب آقای مهندس عطا مهدوی و سرکارخانم مهندس مینا رستمزا و سایر عزیزانی که در تهیه و تنظیم بخش‌های مختلف کتاب مرا یاری نمودند کمال تشکر و سپاس را داشته باشم.

بهروز مؤذن قمصری

behroozmoazen@yahoo.com